

Swiss Dogs on Ice

Samenbank für Schweizer Hunderassen

Universität Bern | Universität Zürich
vetsuisse-fakultät

SKG SCS
hand schweis chen suisse care veterina

Albert-Heim-Stiftung
der Schweizerischen Kynologischen Gesellschaft
mit Sitz im Naturhistorischen Museum in Bern

Švýcarská plemena psů v ohrožení

Ztráta možností tradičního využití

Internacionalizace

Vytlačení

Popular Sires (oblíbení krycí psi)

Ztráta životního prostoru

Genetická úzká místa (bottlenecks)

Švýcarská plemena psů v ohrožení

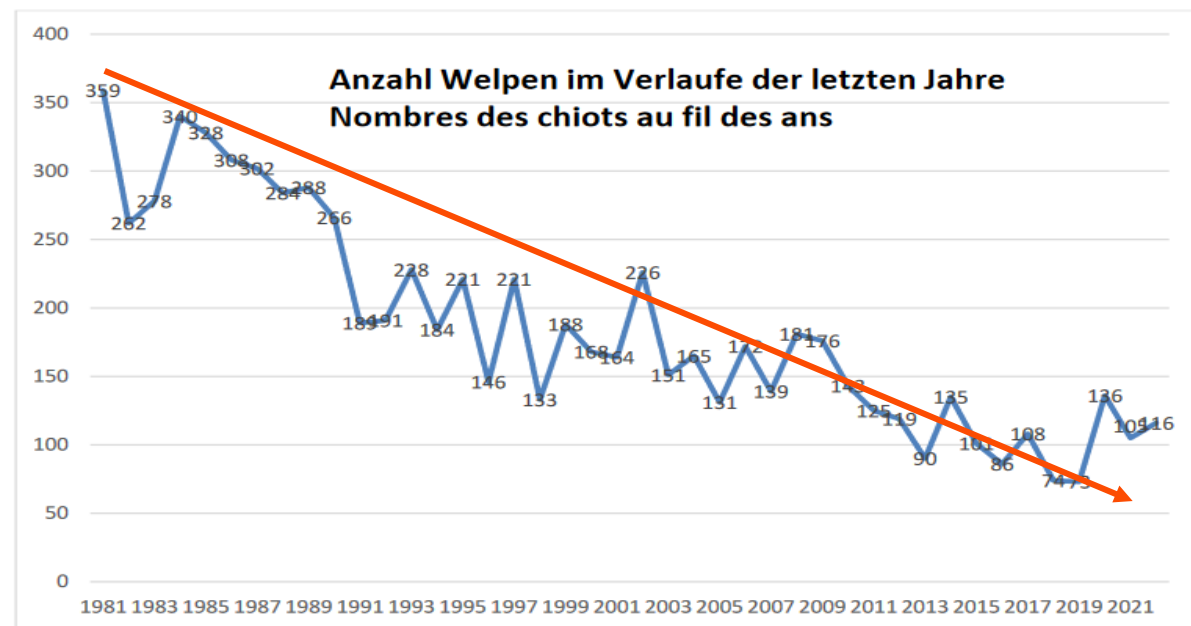
Krycí psi ve švýcarském SLC
(podle seznamu chovných psů (SLC))

	2023	2025	2026
Bernský honič	19	20	18
Jurský honič	47	49	38
Lucernský honič	54	40	36
Švýcký honič	32	27	27

Verfuegbare Rüden - Mâles disponibles - Maschi disponibili

VARIETE	N° LOS	NOM_AFFIXE	HAUTEUR	PROPRIETAIRE	DOMICILE
B	11570	Lego-Brandiers	54	Troillet Pierre-Alain	1948 Lourtier
B	716377	Asco-Eggschiwald	56	Müller Roger	7402 Bonaduz
B	721055	Garry-Roulotte Enchantée	53	Troillet Pierre-Alain	1948 Lourtier
B	721057	Granit-Roulotte enchantée	53	Dill Marcel	1268 Burtigny
B	723497	Lindo-Resega Nuova	56	Brumana Giovanni	6952 Cannobio
B	730217	Ben-Weinberg	54	Looser Werner	8767 Elm
B	736181	Isko-Poulotte Enchantée	57	Lötscher Hans	6196 Marbach

<https://www.laufhund.ch/zucht?file=files/themes/laufhunde/Dokumente/Zucht/Verfuegbare%20R%C3%BCden%20-%20%2009.02.2023.pdf&cid=964>

<https://www.laufhund.ch/zucht?file=files/themes/laufhunde/Dokumente/Zucht/Verfuegbare%20R%C3%BCden%20-%20%2009.02.2023.pdf&cid=964>

Samenbank

Etablierung einer Samenbank für Schweizer Hunderassen

► *Zasedání švýcarských plemen psů, SKG, 10. 6. 2023*

Historie

Červen 2023

Září 2024

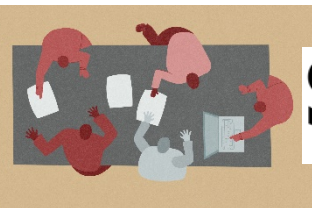

Listopad 2024

Červen 2025

Universität Bern | Universität Zürich
vetsuisse-fakultät

SKG SCS
hund schweiz chien suisse cane svizzero

Swiss Dogs on Ice

Samenbank für Schweizer Hunderassen

Průběh projektu

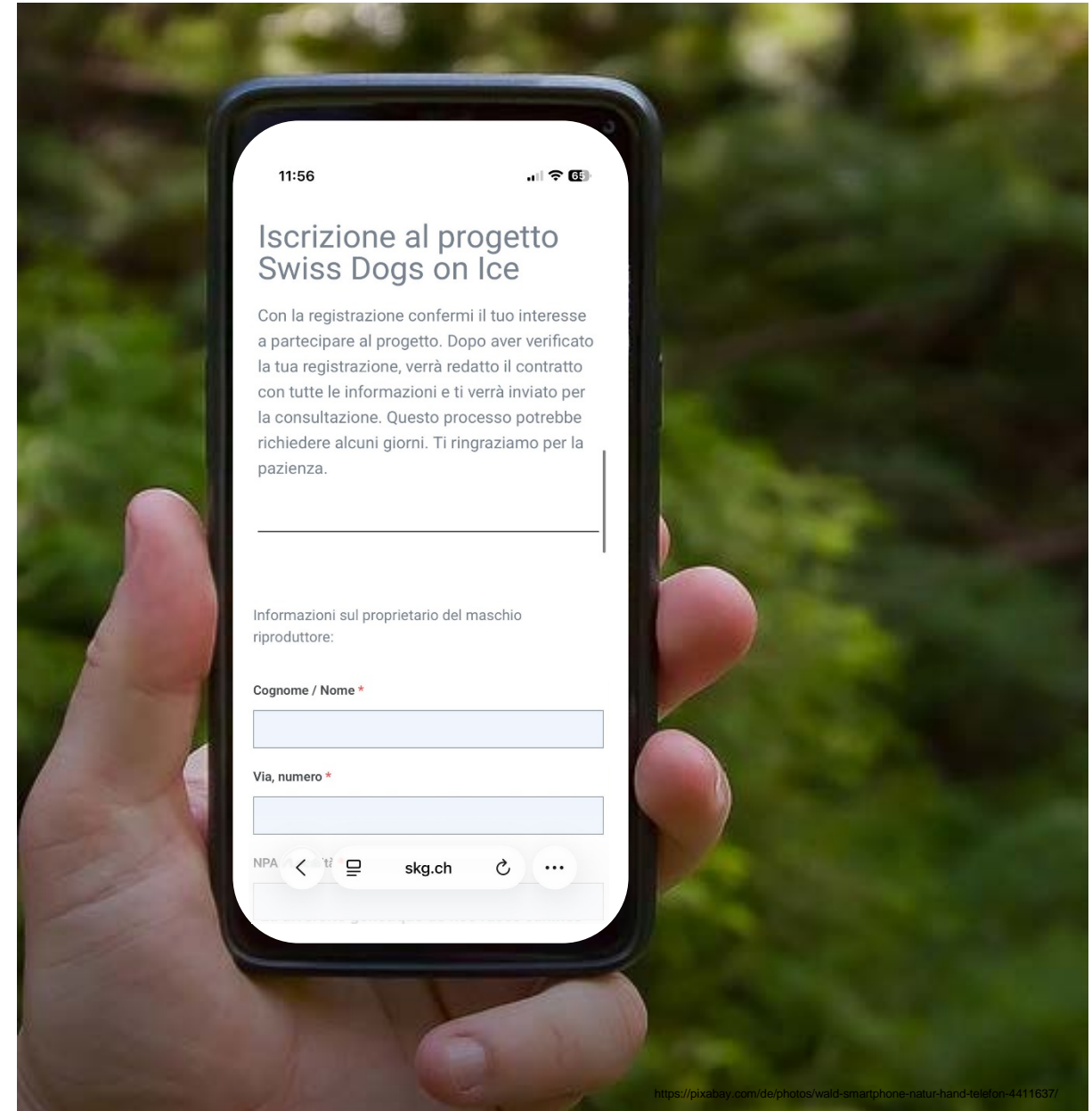
Přihlášení prostřednictvím formuláře online

[Startseite](#) » [Die SKG](#) » [Die Schweizer Hunderassen](#) » Swiss Dogs on Ice

- Kontaktní informace
- Informace o psu
- Rodokmen
- Potvrzení o chovnosti

Kontaktní osoba SKG
Cornelia Gerber

Kontaktní osoba Vetsuisse / Veterinární nemocnice
Zürich
Johannes Herbel
swissdogsonice@vetclinics.uzh.ch

Průběh projektu

Andrologické vyšetření

Celkové vyšetření

- Celkový zdravotní stav
- Anamnéza
- Minulost v chovu

Andrologické vyšetření

- Šourek / varlata
- Penis / preputium
- Prostata
- vč. ultrazvuku

Průběh projektu

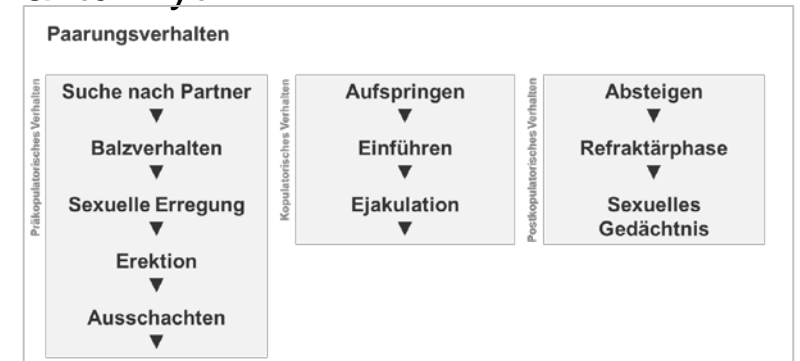

© 2026 Vetsuisse-Fakultät, UZH / Michelle Aimée Oesch

Odběr spermatu

Fyzická manipulace za přítomnosti háravé feny nebo pomocí zásobníku s pachem

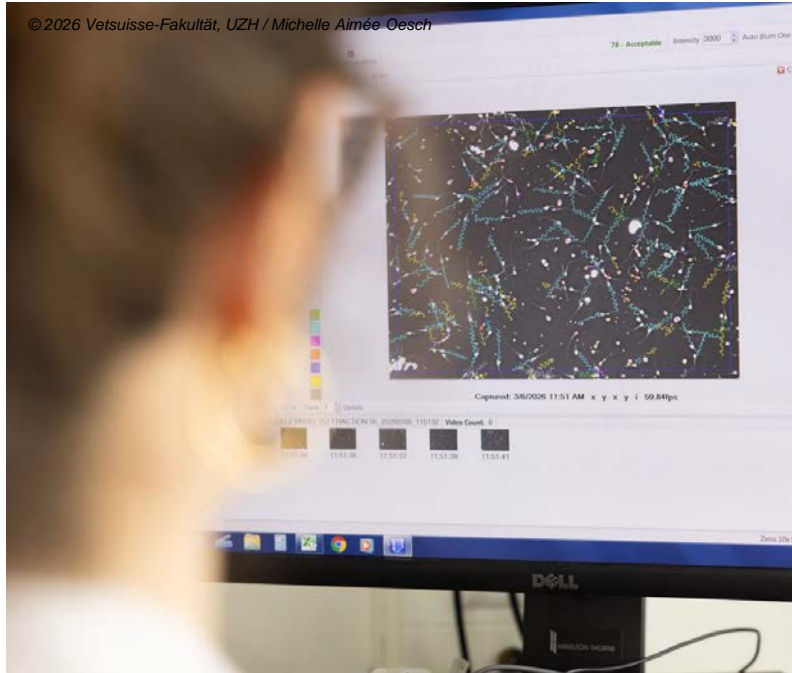
Postup je ověřený a nezpůsobuje stres, maximálně odpovídá přirozenému reflexnímu sledu při aktu krytí

Průběh projektu

Vyšetření spermatu

Probíhá podle nejmodernějších mezinárodních norem (a nad jejich rámec); Majitel obdrží detailní protokol o vyšetření

CASA (Computer Assisted Sperm Analysis)

Multicolor-Flowcytometrie

- Odlišení živých/mrtvých spermií
- Integrita buněčné membrány
- Kapazitace spermií

Sperm Chromatin Structure Assay

- DNA fragmentace

Průběh projektu

Vyšetření spermatu

Probíhá podle nejmodernějších mezinárodních norem (a nad jejich rámec); Majitel obdrží detailní protokol o vyšetření

Merkmal	Körpergewicht (kg)			
	≤ 10 kg	11 - 20	21 - 40	≥ 41
Gesamtvolumen (ml)	5 - 10	5 - 10	10 - 20	15 - 30
Phase 2 Volumen (ml)	0,5 - 1,0	0,5 - 2,0	1,0 - 2,0	1,0 - 3,0
Spermien ges. ($\times 10^6$)	450	800	1200	1500
Vorwärtsbew. (%)	60 - 70			
Membranschäden (%)	5 - 10			
Formabw. (%)	10 - 25			

nach Günzel-Apel 1994

Průběh projektu

Kryokonzervace

Sperma se mísí se speciálním ředícím roztokem, aby byly spermie během mrazení chráněny před poškozením

Rozředěné sperma se plní do speciálních trubiček (tzv. Pailletten neboli Straws)

Sperma se zchladí a poté zmrazí

Inseminační dávky se poté skladují v kapalném dusíku při -196 °C

Veškerá aktivita ustává. Dle předpokladů lze sperma skladovat po mnoho desetiletí

© 2026 Vetsuisse-Fakultät, UZH / Michelle Aimée Oesch

Průběh projektu

© 2026 Vetsuisse-Fakultät, UZH / Michelle Aimée Oesch

Odběr krve

Každému psu je odebráno 3-4 ml EDTA krve

Vzorky krve se uchovávají v archivu DNA Institutu genetiky Bernské univerzity (prof. Tosso Leeb) pro účely budoucích vyšetření

Cíl: umožnění genetické diagnostiky do budoucna

Kde?

**AgroVet
Strickhof**
Eschikon 21
CH-8315 Lindau

Rozdělení inseminačních dávek

Získané inseminační dávky jsou rozděleny na dvě shodné poloviny:

Inseminační dávky pro majitele psa:

50 % inseminačních dávek je v přímém vlastnictví majitele psa. Sperma lze využít pro soukromé chovatelské účely. Hlubokozmražené sperma lze skladovat ve spermabance veterinární nemocnice.

50/50

Inseminační dávky pro projekt:

50 % je ve vlastnictví projektu a slouží k nadřazenému cíli, tedy zachování švýcarských plemen psů. Tento materiál je spravován centrálně a může být cíleně nasazen na podporu budoucích chovatelských programů.

Financování a náklady

Počáteční financování prostřednictvím nadace Albert-Heim-Stiftung (2 roky)

Aktuálně plně hrazeno (!) získání spermatu, příprava spermatu, zmražení a uskladnění
Pro majitele psů nevznikají žádné další finanční náklady

Inseminační dávky ve vlastnictví majitele psa mohou být uskladněny za obvyklých podmínek (aktuálně cca. 1400 CZK/rok)

Výhled: Dlouhodobé financování dalšími dary, chovatelskými spolky, poplatky za použití inseminačních dávek
Projekt je koncipován jako neziskový

Výběr psů

Psi švýcarských plemen psů: bernardýn, bernský salašnický pes, appenzelský salašnický pes, entlebušský salašnický pes, velký švýcarský salašnický pes, švýcarský honič, švýcarský nízkonohý honič, bílý švýcarský ovčák, kontinentální buldok.

FCI rodokmen, chovnost.

Psi bez rodokmenu uznaného FCI mohou být fenotypizováni a uchovněni.

Bez omezení věku.

Výběr psů

Pes by neměl min. 2 dny před odběrem krýt

Neexistují důkazy o vlivu ročního období na kvalitu spermatu nebo objem ejakulátu

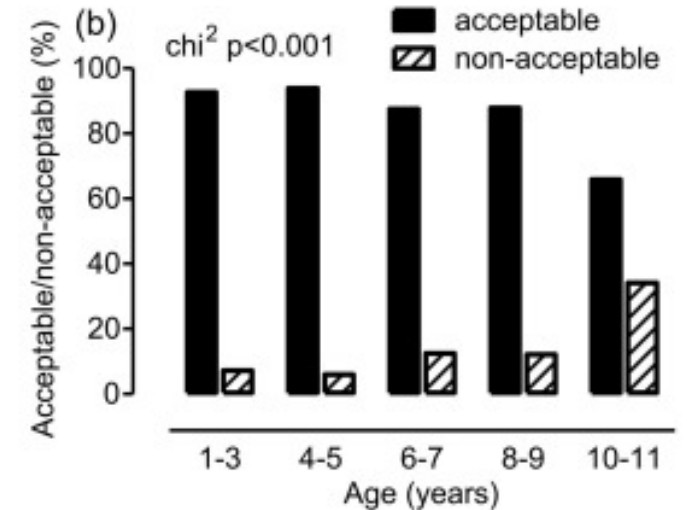
(Lechner et al., 2022)

Kvalita spermatu zůstává dlouhodobě nezměněná, velice rychle se však snižuje od určitého věku

(Lechner et al., 2022)

Počet „Bad Freezers“ se s postupujícím věkem psa zvyšuje

(Schäfer-Somi und Palme 2016)

Použití zmraženého spermatu

Komise složená z 1 člena Kruhu pro chov, povahu a ochranu zvířat (AKZVT), zástupce fakulty Vetsuisse a zástupce příslušného chovatelského klubu.

Společně rozhoduje o žádostech o použití zmraženého spermatu z projektu Swiss Dogs on Ice
Zvažuje se přitom přínos pro zachování zdraví plemene a jeho genetickou diverzitu

Sperma z projektu nelze využít, dokud je daný pes naživu a plodný.

Inseminace obvykle probíhá ve Veterinární nemocnici Zürich (Reprodukce malých zvířat, prof. Fredi Janett)

Plán: Při využití se účtuje příspěvek na náklady ve výši průměrného poplatku za krytí pro danou rasu; tento příspěvek se použije na další financování projektu

Shrnutí

Dlouhodobé (desetiletí) uskladnění přímo využitelného genetického materiálu

Jasně výhody pro majitele psů a pro švýcarská plemena psů, zejména pro švýcarské honiče

Dobře nastavené využití spermatu po úmrtí psa (komise), příp. podle genetických poznatků, které v tuto chvíli nemáme

Mnozí z těch, kteří milují psy, by rádi alespoň jednou zažili, jaké to je přivítat na svět a vychovat mladé psy. Netuší však, jaké znalosti a zkušenosti jsou k tomu zapotřebí.

Albert Heim, výňatek "Zürcher Tierschutz", jubileum 1856-1936

Díky za pozornost

